
Een discipline met toekomst: diagnostiek en behandeling van slikstoornissen

Auteurs: Eddy Dejaeger

Het is met bijzonder veel genoegen dat ik dit themanummer over slikstoornissen mag inleiden. Er is immers heel wat in beweging gekomen de afgelopen jaren op dit domein. Amper dertig jaar geleden waren de diagnostische en therapeutische mogelijkheden vrij beperkt en werden slikstoornissen nauwelijks onderzocht, laat staan behandeld. Geleidelijk is hier evenwel een kentering gekomen; ten dele omwille van de toegenomen technische mogelijkheden, maar ook omdat er nu eenmaal meer en meer patiënten allerlei aandoeningen en de daarmee gepaard gaande behandelingen overleven maar nadien geconfronteerd worden met een persisterend slikprobleem. De groeiende interesse voor (onderzoek naar) slikstoornissen resulteerde onder meer in 1985 tot de oprichting van Dysphagia, het eerste in deze materie gespecialiseerd tijdschrift. Dit tijdschrift is ondertussen uitgegroeid tot de officiële spreekbuis niet alleen van de Amerikaanse Dysphagia Research Society maar ook van de Japanse en recentelijk ook van de Europese vereniging voor slikstoornissen (ESSD). In navolging hiermee werd op 17/02/2014 de BSSD (*Belgian Society for Swallowing Disorders*) opgericht als VZW (vereniging zonder winstoogmerk).

Het doel van de vereniging is:

1. de opleiding van beroepsmensen in de gezondheidssector te versterken op het gebied van dysfagie (=slikstoornis) en de hieraan verbonden aandoeningen, zowel wat betreft preventie, diagnostiek en behandeling;
2. de voorlichting te bevorderen voor een betere preventieve en curatieve aanpak van dysfagie op alle niveaus gaande van het individu tot en met de overheden;
3. het bevorderen van de ontwikkeling van het klinisch en het fundamenteel wetenschappelijk onderzoek op het gebied van slikken en slikstoornissen;
4. het aanmoedigen tot het oprichten van structuren, met als doel de gevolgen van dysfagie beter op te vangen;
5. het instellen of ondersteunen van initiatieven die trachten het contact te bevorderen tussen de personen met dysfagie; en dit zowel voor de patiënten zelf als voor hun omgeving/familie.

Als leden verwelkomt de BSSD elke geïnteresseerde medicus en paramedicus, uit verscheidene disciplines zoals neus-keel-oorziekten, gelaats- en halschirurgie, foniatrie, gastro-enterologie, geriatrie, pediatrie, radiologie, neurologie, logopedie, kinesithérapie, ergotherapie en diëtiëk. Het is een Belgische vereniging waarin zowel het Nederlandstalige als het Franstalige landsgedeelte zijn vertegenwoordigd en waarin universitaire en niet-universitaire ziekenhuizen op een evenwaardige wijze bij betrokken zijn.

Komen we vervolgens tot de inhoud van dit themanummer. We prijzen ons gelukkig dat we hiervoor beroep konden doen op het centrum voor slikstoornissen van de UZ Leuven voor wat betreft de Vlaamse bijdragen en op bijdragen van het Radboudumc voor wat het Nederlands deel betreft. In het eerste artikel wordt nader ingegaan op het fenomeen presbyfagie: de invloed van normaal verouderen op het slikken. Het moge duidelijk zijn dat echte slikproblemen ook bij ouderen hoofdzakelijk het gevolg zijn van echte pathologie. Vervolgens komen de neurodegeneratieve aandoeningen in het tweede en derde artikel aan bod. Deze aandoeningen die hoofdzakelijk, hoewel niet uitsluitend, bij ouderen optreden kunnen slikstoornissen uitlokken. In het tweede artikel wordt aandacht besteed aan de ziekte van Parkinson, in het derde artikel komen andere neurodegeneratieve aandoeningen zoals MSA (=Multi Systeem Atrofie) aan bod. Dat dit zeer relevante onderwerpen zijn, moge blijken uit het feit dat de belangrijkste doodsoorzaak bij patiënten met een neurodegeneratieve aandoening respiratoir van aard is, zoals een aspiratiepneumonie. Ten slotte ronden we af met artikel vier over een nieuwe techniek voor de exploratie van slikstoornissen: Automatische Impedantie Manometrie (AIM). Deze techniek werd trouwens

grotendeels ontwikkeld en verder verfijnd in een samenwerkingsverband tussen de universiteiten van Leuven en Adelaide in Australië.

Ik wens u, mede in naam van alle auteurs, veel leesplezier.

Auteurs

Eddy Dejaeger

Expertisecentrum Val- en fractuurpreventie Vlaanderen, Dienst Geriatrie, UZ Leuven

Dienst Geriatrie, UZ Leuven, Leuven

Expertisecentrum Val- en fractuurpreventie Vlaanderen, Leuven
